

UNITÁRIUS ÉLET

III. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM.

1949. JANUÁR 15.

EGYKORI KRÓNICA DÁVID FERENC RŐL

Fülsích Lőrinc, kolozsvári polgár s a város főbírája feljegyzéseket tett a maga korában történt nevezetesebb eseményekről. Ezt lemásolta Graffius Gáspár kolozsvári szász ref. pap 1637-ben s e másolatban maradt fenn a kézirat egy, az Erdélyi Múzeumban levő régi könyvben Honterus Kosmografiája és Alsted egy latin nyelvű könyve közé bekötve.

Mint annyi más nevezetes erdélyi kéziratot, ezt is Kelemen Lajos, az Erdélyi Múzeum főigazgatója fedezte fel s ő volt szíves megküldeni nekem közlés végett. A latin eredetit lefordítottam s itt követhetik Fülsích krónikája:

1550-ben áradás.

1554-ben nagy pestis Erdélyben.

1555. okt. 6-án Dávid Ferencet, Dávid város fiát pappá választják és okt. 9-én először szónokolt.

1556. márc. 15-én a Karpokratesz követő szerzeteseket* Fodor István bírósága idején kolostorukból kiűzik. Ugyanezen az napon a szürke kolostorban az oltárt szétrombolják.

1559 tavaszán hó, nyarán szárazság.

1565. okt. 26-án II. János engedelmével Fülsích Lőrinc bírósága idején a monostort lerontották.

1566. ján. 20-án kezdte Dávid Ferenc először a háromadog dogmáját tanítani és ugyanakkor ellenmondott.

1566. máj. 19-én a marosvásárhelyi zsinaton a magyar papok Dávid Ferenc előkléte alatt elhatározták, hogy a három személynek és a háromadognak említése megszüntetik.

1566. jún. 8-án Fodor István főbíró összehívta a centumvireket (a tanácsot) s azokkal elhatározta, hogy a háromadog dogmáján eltöröltessék. Azonban mindkét nemzet papjai: Titus Mihály és Kratzer György urak ellenmondtak s lemondani akartak.

Jún. 11-én Dávid Ferenc az ugyanott összegyűlteknek ezt mondta: Jobb lesz, hogy én egyedül távozzam, minthogy 3-3 távolították el.

* A domínikánusokat nevezi így. Karpokratesz a Kr. u. 2. században élt s a gnosztikus filozófiát a kereszténységgel egyeztetve, Krisztus istenségét tagadta. Azért nevezi az 5 követőinek a domínikánusokat, mert ezek a szepárdien fogaratastól vitáztak a ferencrendiekkel.

1568. jún. 24-én II. János király követői: Cziereni (?) (Cserényi) István és Mikola János bevezették a magyarokat a nagytemplomba.

1579-ben fogták el Dávid Ferencet Báthory Kristóf fejedelem parancsára s Báthory István lengyel király beleegyezésével, apr. 26-án Tordára vitték, onnan Kolozsvárra visszahozták. Ugyanitt május 29-én behörtöndöztek, végre Dévára vitték, ahol befejezte életét.

1579. szept. 12-én öntötték a nagyobbik iskolában a kolozsvári nagyobb harangot.

1580-ban jöttek be a jezsuiták Kolozsvárra és 1588-ban kiűzték őket.

*

Mint látjuk, a kolozsvári krónika leginkább Dávid Ferencsel foglalkozik. Ez mutatja a legnagyobb hatást, amit Dávid kortársaira tett. Nehány új, eddig ismeretlen, pontos adatot köszönhetünk neki, ezek a következők: Dávid Ferencnek, mint papnak első prédikációja Kolozsvárt 1555. okt. 9-én volt. Nevezetes dátum 1566. ján. 20-a, mikor a nyilvánosság előtt először tanította a sz. háromadog dogmáját. Ez előnti azt

a sokat vitázott kérdést, hogy mikor kezdődött Erdélyben az unitarizmus. Érdekes Fülsíchnek az a közlése is, amelyben elmondja, hogy a magyar főbíró s a tanács már 1566-ban unitáriussá akarta tenni Kolozsvárt, de Dávid papjai közül többen (kettőt megnevez) ellenálltak. Dávid önzetlen jellemére vet fényt, a Fülsích által szöszerezett nyilatkozata, amely szerint hajlandó volt inkább maga távozni Kolozsvárról, mint hogy papjai veszték állásukat a dogmai eltérések miatt. A városi tanács azonban Dávid mellett állt s kicserélte azokat a papokat, akik vele ellentétes állásponton voltak, vagy pedig azok átérttek az unitárius hitre, mint pl. Heltai. Dávid elítéltetéséről újat nem mond, annak körülményeit eddig is részletesen ismertük. Nevezetesen már Fülsích adatai közül 1566. jún. 24-e is, amikor a király döntése alapján a magyarok előtt is megmutált a nagytemplom s a szászok kolozsvári egyeduralma végett az erdőházban is. A városi házban már eddig is évenként felváltva hol magyar, hol szász főbírókat választottak.

BOTÁR IMRE.

Időszerű gondolatok

(Ez alatt a cím alatt korszerű tudományos kérdésekkel szeretnénk foglalkozni. Sajnos eddigelé keveset tettünk ezen a téren. Pedig az unitárius vallásnak nagy szüksége van intenzív tudományos életre. Szeretnénk, ha minél nagyobb visszhangra találnának az itt felmerülő kérdések.)

"A TÜRELEM APOSTOLA"

Hegedüs Géza értékezése Dávid Ferencről a „Századok és tanulságok” sorozat VII. sz. füzetében.

Az unitárius történetírásnak egyik legégetőbb problémája: Nincsen jól megszerkesztett és korszerű Dávid Ferenc életrajzunk. Szomorú bizonyítéka ennek Hegedüs Géza cikke, amely tárgyilagosságban, Dávid Ferenc egyéniségének a megértésében egyike a legjobb műveknek, mégis olyan tárgyi tévedések vannak benne, melyekről a szerző nem tehet. Mi vagyunk a felelősek érte, akik saját egyházalaptörvényről sem tudunk olyan reprezentatív tudományos munkát megjelentetni, amely tájékoztatója lehetne minden Dávid Ferenc után érdeklődőnek.

Bevezetőül néhány találó mondattal a középkor zárt és szentesített társadalmát jellemzi. Aztán megrajzolja, mit jelentett a reformáció, amely szétbontotta ezt a zárt rendszert. Vázolja a társadalmi tagozódást és a szociális nyomorúságban levő osztályok szerepét, e nagy szellemi forradalomban. Ebben a részben egészen új szempontokat világít meg a szerző. Eddigi történetírásunk meglehetősen negligálta a társadalmi erők hatását az egyháztörténelem alakulásában. Természetes azonban, hogy téves az egész reformációt csakis társadalmi erőkre visszavezetni. Mikor e mozgalmak útnak indultak, a humanizmusnak hitbéli folytatásaként részint pedig reakcióként, elsősorban szellemi mozzanatok indultak. Elterjedésében azonban kétségtelenül nagy szerepet játszott a XVI. sz. társadalmi zűlétsége.

H I R E K

**BOLDOG ÉS ISTENTŐL ÁLDOTT
ÚJ ESZTENDŐT KIVÁNUNK KED-
VES OLVASÓINKNAK!**

**KEDVES ELŐFIZETŐNK ÉS
OLVASÓNK,**

köszönjük, hogy az elmúlt esztendőben előfizetéssel támogattad lapunk megjelenését. Kérünk, hogy fogadd kedvesen az idei előfizetés díját kérő csekklapot, s igyekezz mielőbb beküldeni, — lehet részletben is — előfizetési díjadat. Aki a tavalyi évben nem tudtak előfizetni, kérjük, hogy az idei évben álljanak be előfizetőink táborába. Minden 1949 január 1. után beérkező előfizetési díjat, az 1949. év előfizetése javára írunk, s ha legalább hat forint egyszerre beérkezik, a tavalyi hátralékot töröljük.

Aki lapunkat szereti és szívesen olvassa, aki támogatni akarja az unitárius sajtómissziót, melynek révén unitárius olvasmányt adunk ezernél több szegénysorsú hívünknek, az még e hó folyamán beküldi előfizetését.

Köztársaságunk Elnökét az új esztendő napján a protestáns egyházak együttes küldöttsége kereste fel. A küldöttség nevében **Bereczky Albert** református püspök mondta el mindnyájunk jókívánásait, melyekre Szakasits Árpád köztársasági elnök meleg szavakkal válaszolt. Az elhangzott megnyilatkozásokról, a napilapok is részletesen megemlékeztek. Egyházunk képviselőjében **dr. Csiki Gábor** esperes-püspöki helynök és **dr. Gálfalvy István** főgondnok jelentek meg.

Ujesztendő első napján az Egyházköri Tanács képviselőjében küldöttség kereste fel lakásán **dr. Csiki Gábor** esperes püspöki helynököt, akiknek nevében **dr. Gálfalvy István** egyházköri főgondnok mondott őszinte szavakkal üdvözlőt. Válaszában **dr. Csiki Gábor** rámutatott arra, hogy az egyházvezetői szándékaiban őszinte igyekezet vezet, jószándékú törekvések érdekében dolgozik, s kölcsönös egyetértéssel kéri és keresi a felmerülő kérdések megoldását. A küldöttségben részt vettek a budapesti egyházközösség képviselőjében **Szolga Ferenc** lelkész és **dr. Gyarmathy László** gondnok is.

Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert üdvözlötte egyházunk nevében az új esztendő fordulóján **dr. Csiki Gábor** esperes-püspöki helynök és **dr. Gálfalvy István** egyházköri főgondnok, s ez időszaki egyházi kérdésekről is megbeszélést folytattak.

Nyugdíjbizottságunk több ülésen és előkészítő értekezleten foglalkozik egyházi nyugdíjintézetünk helyzetével, és ezzel kapcsolatos kötelességeinkkel. A nyugdíjbizottság átfogó jelentése és részletes javaslatai a februári Egyházköri Tanácsülés elé kerülnek.

Nagyszerű a jellemzés, amit Hegedüs Géza Dávid Ferencről ad: „Dávid Ferenc — a kortársak egybehangzó véleménye szerint — káprázatos szónok volt, amellyel kitűnő szervező és szélsőségesen következetes férfi, aki megalkuvás nélkül vonja le a hidegen végiggondolt eszmék gyakorlati következményeit. Mikor ez a következtetés Luther tanait igazolta, nem habozott hátat fordítani a beszücselt plébániának. Csakhamar az erdélyi Lutheránus mozgalom vezéralakja lesz, állandó kapcsolatot tart fenn az egyházújítás európai központjaival s rövidesen ő lesz az első magyar püspök”.

Mikor megismerkedik a kálvini tanokkal... Elkezdődik a logikai vívódás. És hiába adott neki Luther felekezetet, hatalmat és tekintélyt, logikája Kálvin mellett döntött elhagyva a püspöki széke...”

Nemsokára történik azután, írja Hegedüs Géza: „Dávid Ferenc megismerkedik Blandratával és az unitárius gondolatmenettel. A gyémántlogika újra működni kezd. Az olyan kényszeresen következetes elmének, mint Dávid Ferencé volt, nem volt megállás, ha egyszer Luther útjára lépett és maga akarta magyarázni a Bibliát. Luther megáll az első lépésnél, Kálvin már a tudomány felé nyitott utat. Az unitarizmus egyszerűen tagadta Jézus Isten voltát és csupán erkölcsi példaképet lát benne.” Az állandó kutatásban rájön Dávid Ferenc valamire. Egyetlen hit, vagy vallás sem lehet részese a teljes igazságnak. A hit Isten ajándéka mindenki számára és senkit azért háborgatni nem lehet. 1568. Torda. Erről írja Hegedüs Géza: „A magyar történelemnek okvetlenül egyik legjelentősebb dátuma 1568. A tordai országgyűlésen iktatták először törvénybe a szabad vallásválasztást és szabad vallásgyakorlatot. A modern vallásszabadság elvének a tordai törvények az egyenes elődje s Dávid Ferenc volt az előharcosa.”

Úgy vélem, hogy ez a néhány idézet is hűséges képet ad Hegedüs Géza komoly munkájáról és tárgyilagos értékeléséről. Jó látni ezt, akkor, amikor Dávid Ferenc szellemét annyi bántalom érte már eddig is. Annál meglepőbbben hat az értekezés vége felé két olyan megállapítás, amely szomorú bizonyítéka a bevezetőül mondottaknak. Ezt írja tovább a szerző: „... És Dávid Ferenc túl van már az unitárius valláson is. Az út, mely Luthertől indult, lejtőre vezet, a gyémántlogika nem enged megállást. Előbb csak az Egyház kizárólagos magyarázatát kellett tagadni, majd a szabad akaratot is, utóbb a Szentháromságot és Jézus istenségét. Ez így nem befejezése az útnak. Ha Jézus nem Isten, mire való az egész Új-testamentum? Az unitárius egyház egyik megalapítója és feje hátat fordít újra hiveinek, megtagadja az Új-szövetséget és szigorúan a héber Biblia alapján állva ehhez következetesen a zsidó vallásra tér.”

Az első, amit meg kell, hogy állapítsunk erről a szomorú idézetről, hogy Dávid Ferenc soha nem haladhatta túl az unitarizmust, mert azt túlhaladni nem lehet. Dávid Ferenc vallása alapítójától elsősorban a haladás gondolatát vette át. Az unitarizmus tisztában van azzal, hogy Isten teljes valójára meg nem ismerhető, csupán többet és többet lát meg az ember a tudás fejlődésével belőle. Ahogy halad a tudás, szükségszerűen át kell fogalmaznunk hitünket is. Ezt az állandó átfogalmazást végezte Dávid Ferenc is és ezt végzi a XX. század unitarizmusa is.

Másodsorban és befejezésül arra a kérdésre kell felelnünk, amivel felekezeti elfogultságból sokszor megvádolták Dávid Ferencet: Szombatosná, azaz zsidózóvá vált-e Dávid Ferenc, vagy nem? A kérdésre határozott nemmel kell felelnünk. Dávid Ferenc nem vált zsidóvá és nem vetette el soha az Új-testamentumot. A héber biblia világa a kiválasztott nép megmerevedett vallásának zárt rendszere. Ezzel a szellemiséggel soha nem tudott volna egy nevezőre jutni a nagy reformátor, aki nem tűrt korlátokat és megkötő szabályokat a vallási élet területén. Az Új-testamentum ezzel szemben a szabálynélküli életet leheli magából és a szeretet parancsait adja a názárethi Mester tolmácsolásában. A názárethi Jézust pedig Dávid Ferenc soha meg nem tagadta és csak az ellen tiltakozott, hogy eszményképét, istenné emeljék.

Íme a szomorú hiányosság eredménye. Tisztázatlan történetírásunk egyik legfontosabb részletproblémája: Milven ténvezők váltották ki Dávid Ferenc elítélését és mennyiben vittek szerepet benne unitárius egyháziak.

Bízván abban, hogy ezek a példák felrázzák unitárius történezeink lelkiismeretét, befejezem ismertetésemet Hegedüs Géza méltató szavaival: „Dávid Ferenc a magyar történelem nagy büszkesége: a gondolkodás hőse és előharcosa. Jelképe a fenntartás nélkül haladó embernek, aki semmilyen körülmények között nem zárkózik el az új eszmék elől, azokat logikusan végiggondolja és mindig meggyőződése szerint cselekszik. Ez a meggyőződés sokszor veszélyeket rejt, életet kell kockáztatni azért, hogy mások élete boldogabb legyen.”

Szász János.

A lelkeszhiányra jellemző, hogy az ausztráliai Adelaide és a délafrikai Cape Town unitárius gyülekezetei kérték az angol unitáriusok központját, hogy megfelelő missziói lelkületű lelkészt küldjön körükbe, elhalt, illetve nyugalomba vonult lelképásztoruk helyébe.

Unitárius nemzetközi vasárnap időpontját ez évben febr. hó 27-re állapították meg. Lelkészeink és híveink jegyezzék elő ezt az időpontot.

Egyház a demokráciában c. Kovách Vince tollából a „Balassa könyvtár” hetedik füzeteként érdekes és értékes tanulmány jelent meg, mely címében megnevezett tárgyról ad világos és áttekinthető képet.

A csehszlovákiai unitáriusok Prágában megjelenő havi lapja megemlékezett Vrana Mirko cseh lelkész magyarországi látogatásáról és közli Dalibor Marianne, a Brassai Egyület munkájáról írt beszámolóját.

Uj iskolák épülnek

A Tervhivatal az illetékes szervek bevonásával értekezletet tartott, amelynek eredményeképpen felkérték az Építésügyi Tervező Intézetet típusiskolák tervezésére.

Elsősorban az Alföld tanyavilágán fogják felállítani ezeket az iskolákat. A tanyavilág számos megoldásra váró problémája közül az oktatás kérdése az egyik legfontosabb. A tanyai gyerekek csak a legnehezebb körülmények között, nagy utakat megtéve, járhattak iskolába, az esős időszak és tél beálltával azonban ez sem volt lehetséges. A típusiskola lehetővé fogja tenni, hogy ne csak a tanyaközpontokon, hanem már olyan településeken is, ahol 60—70 gyerek van, biztosítsuk a zavartalan tanítást.

A típusiskolák ú. n. másféltantermes iskolák lesznek, azaz egy nagyobb — 6 × 10 méteres — és egy kisebb — 6 × 6 méteres — tanteremből állnak. A nagy tanteremben az alsóbb osztályosokat tanítják, a kicsiben pedig a felső osztályosok részesülnek tanfolyamszerűen szakosított oktatásban. Az iskolához még szertár, zuhanyozó is tartozik. A két tantermet szétszedhető fafal választja el egymástól a szertár pedig színpadszerűen van kiképezve, úgy hogy az iskola kultúrháznak is alkalmas, ahol színi és egyéb előadásokat lehet tartani.

A felnőttek számára olvasóterem, a felsőosztályos lányok számára pedig oktatókonyha épül, ahol elsajátíthatják a főzés tudományát, hogy ezzel is hozzájáruljanak a falusi dolgozók életének jobbátételéhez.

Minden típusiskola két tanerős, ezért két tanítói lakás tartozik hozzá. Ezek a lakások is modernnek és minden igényt kielégítőek, két szobából, konyhából, előszobából, fürdőszobából állanak. 150 típusiskolára lenne szükség, ebből a 3 éves terv utolsó évében 1949-ben 25—30 iskola felállítását tervezik.

Brassai Egyesületünk dec. 31-én hangulatos szilveszteri összejövetelt tartott az Unitárius Misszió Ház gyülekezeti termében.

BUDAPESTI EGYHÁZKÖZSÉG HÍREI:

Istentiszteletek sorrendje jan. hó 15-től febr. hó 20-ig a Koháry-utcai templomunkban:

Jan. 23-án, d. e. 10: Barabás István.

Jan. 30-án, d. e. 10: Szolga Ferenc.

Febr. 6-án, d. e. 10: Györfi István.

Febr. 13-án, d. e. 10: Barabás István.

Febr. 20-án, d. e. 10: Szolga Ferenc.

Budaörsön az állami elemi leányiskolában január 23-án, d. u. 3 órakor, prédikál: Szolga Ferenc.

Törökbálinton az állami elemi leányiskolában január 23-án, d. u. 3 órakor, prédikál: Györfi István.

A X. ker. MÁV telepi protestáns imaházban február 6-án, d. u. 4 órakor prédikál: Györfi István.

Gyermekistentiszteletek tartását a karácsonyi szünidő utáni első vasárnapon, január 23-án ismét megkezdjük. Kérjük a szülőket, hogy gyermekeiket ezekre az istentiszteletekre küldjék el.

Az Ur vacsorájához Karácsonyban a szent jegyeket Budapestén: Reiner Lajosné, Kapás Józsefné, Gyarmathy László, Kutasi Eszter, Ertl Károlyné, Bata Jánosné, Módi János és neje, Szász István, Sütő Nagy László, Útő Lajosné és Patakfalvy Sándor; **Győrben:** Eröss István és neje Székely Rózsa; **Budaörsön:** Máthé Lajos és neje Kisgyörgy Anna; **Törökbálinton:** Horváth Sándor és neje afiai adományozták. Isten áldása nyugodjék meg a jókedvű adakozók életén.

Karácsonyi üdvözlések érkeztek a budapesti egyházközséghez a világ

minden tájékról, elköltözött vagy úton levő hiveinktől. Ausztrália, Kanada, Svájc, Franciaország és Palesztinából és másünnen jöttek üdvözlő sorok, a ragaszkodásnak szép bizonyosságai.

Presbiterek és Nőszövetség január havi közös értekezlete az év első napján volt a Tanácsteremben. Az értekezleten és szeretetvendégségen 70-en vettek részt. Ezen az értekezleten mutatkozott be az egybegyűltek előtt **dr. Menyhárt Dénes** afia, a budapesti egyházközség újonnan választott gondnoka. Beszédében hálás szívvel emlékezett meg mindannyiunk nevelő édes anyjáról, az Unitárius Egyházzól, amely őt is nevelte. Programot is adott. Programja a szeretet gyakorlása és a békeesség munkálása a gyülekezet életének minden megnyilvánulása terén. A szeretetből fakadt szavakat szeretettel fogadtuk.

Utána **dr. Gelei József** egyetemi tanár afia tartott felolvasást az unitárius hit és tudomány érintkezési pontjairól. Az összefogó képet adó felolvasást a közönség nagy figyelemmel hallgatta végig. Az előadás-hoz **Györfi István** és **Barabás István** afiai szóltak hozzá.

A szeretetvendégséget a **Vadady Albertné** vezetése alatt fáradozó női gárda szervirozta ízletes vacsora képében.

A jövő havi értekezlet február 5-én, este 7 órai kezdettel lesz a tanácsteremben.

Dalibor Mariannét, a Brassai Sámuel Ifjúsági Egyesület alelnökét 1948. dec. 18-án **summa cum laude** a bölcsészettudományok doktorává avatták. Szeretettel gratulálunk.

Elekes István a Közgazdasági Egyetemen ugyancsak december havában doktorrá avatták. Szeretettel gratulálunk.

Budapesti templomunk helyreállítására a legutóbbi kimutatásnak az Unitárius Élet december 15-iki szá-

mában történt közlése óta a következő adományok folytak be az egyházközséghez: dr. Zsakó István 2, Székely Jánosné 10, Dancs Pál 10, Csoma Dénes 4, dr. Szentgyörgyi Ferenc 5, dr. Menyhárt Dénes 2, N. N. 400, özv. Román Lajosné 50, Kerekgyártó Jenő 6, Váry Zoltán 5, Kakula József 5 forint. Ezt a tizedik kimutatást január 5-én zárta le az egyházközség és továbbra is kér minden igazi unitáriust, hogy kövesse a jó példát és egyházi adójának pontos és rendszeres befizetésén túl adományával is segítsen az ujjáépítés költséges munkájában. Az egyházközség postatakarékpénztári csekkszámlasszáma: 30.400.

A diákakció céljára december hóban a budapesti egyházközséghez a következő adományok folytak be: Mocsáry Gézané 8, dr. Schey Iloná 2, dr. Gyulay Tibor 5, dr. Mikó Lajos 4, Páll Sándor 14, dr. Nyiredy Géza 3, Ujvári László 2, dr. Menyhárt Dénes 3, Ajtai László 20, dr. Balogh Pál 3, dr. Benczedy László 10, ifj. dr. Csiki Gábor 16, dr. Papp Antalné 3, Nagy Árpád 20, dr. Semerédy Sándor 2 forint.

Rádió közvetített unitárius vallásos felőrást dec. 26-án. Nehány nap múlva egy Csehszlovákiában élő magyar unitárius hívünk is jelentkezett levélben s közölte, hogy a karácsonyi üzenet hallgatásának ő is részese volt. A Koháry-utcai templomból jan. 9-én d. e. 10 órakor, a rádió unitárius istentiszteletet közvetített, melyen Szolga Ferenc lelkes szolgált. Legközelebbi vallásos felőrást közvetítéseiteink: január 23-án 9.30 órakor és február hó 13-án d. e. 9.30 órakor a Studióból.

Presbiterek és Nőszövetség közös értekezlete február 5-én este 7 órakor a tanácsteremben. Utána szeretetvendégség.

December 19-én tartott közgyűlésén az egyházközség gondnokává választotta **dr. Menyhárt Dénes** és az 1949. évi csonka ciklusra presbiterekké **dr. Kozma Jenő** és **dr. Imreh Dénes** afiait.

A budapesti egyházközség Karácsonyfaünnepélyét az egyházközség az Unitárius Nőszövetség közös rendezésében december 19-én tartotta a templomház Tanácstermében. Örvendező szülők, csillogó szemű apróságok egy boldog órát töltöttek a díszes karácsonyfa alatt. **A Mennyből az angyal** és **a Csendes éj** kezdetű örökéletű énekek hangjai mellett 2 kislány négykezes zongoraszáma és szavaltatok tették hangulatosá a szent estét. A jó előmenetelű tanulók a Feldmann-féle könyvkereskedés jóvoltából értékes könyveket is kaptak a nagy szeretettel elővarázsolt szeretetsomagok mellé. Szeresse az Isten a Nőszövetség tagjait, akik nagy fáradsággal és még nagyobb szeretettel ünneppé avatták a ködös decemberi délutánt! (b.)

Győrben és a hozzátartozó szórványokban lakó unitárius gyermekeink részére 46 szeretetsomagot küldött a Nőszövetség, melveket ugyancsak december 19-én osztottunk ki gyermekeinknek.

PESTSZENTLŐRINC:

Az istentiszteletek rendje a Pestszentlőrinci Egyházközségben.

A Pestszentlőrinci templomban (Állami Telep):

Jan. 23., d. e. 11: Pethő István.
Jan. 30., d. e. 11: Bencze Márton.
Febr. 6., d. e. 11: Pethő István.
Febr. 13., d. e. 11: Pethő István.

A Pestszenterzsébeti Imaházban (Rózsa-u. 4. sz.):

Jan. 23., d. e. 9: Pethő István.
Jan. 30., d. e. 9: Bencze Márton.
Febr. 6., d. e. 9: Pethő István.
Febr. 13., d. e. 9: Pethő István.

Vecsésen az Evangélikus templomban:

Febr. 6., d. u. 3: Pethő István.
Febr. 20., d. u. 3: Pethő István.

Csepelen a II. Rákóczi F.-úti polgári iskolában:

Jan. 30., d. e. 11: Pethő István.

Soroksár.

Ref. lelkészi irodán. Január 30-án d. u. 3: Pethő István.

Gyülekezeti Evangélizáció és Családi összejövetel a Pestszentlőrinci Gyülekezeti-teremben (Áll. Telep). Febr. 6-án d. u. 6 órakor.

A Karácsonyi ünnepi istentiszteletekre Urvacsorai kenyeret és bort a következő hiveink adományoztak: **Pestszentlőrinc:** Damó Sándorné, Albert Ferencné, Kiss Józsefné és Kaszaj Pál. **Pestszenterzsébetre:** Deák Ferenc és családja. **Vecsésre:** Rozsda Ferenc és családja. **Csepelre:** Urvacsorai kenyeret özv. Kuti Tamásné és bort Szánthó Ferenc. **Soroksárra:** Máté Sándor és családja.

Gyülekezeti konferencia Pestszentlőrincen. Az esztendő első Vasárnapján a Gyülekezeti-teremben jól sikerült konferenciát rendezett a pestszentlőrinci egyházközség. **Dr. Gelei József** egyetemi tanár, anyaszentegyházunk volt főgondnoka a megszakott közvetlen előadásban ismertette a „MI JÉZUSHITÜNK“ c. az evangéliumokból nagy gondal összegyűjtött feljegyzéseket, melyekre alapítjuk Jézusra vonatkozó ismereteinket. Az evangéliumok idevonatkozó feljegyzéseit két csoportba foglalta. Ismertette azokat, amelyekre a szentháromsághívők Jézus Istenségét alapítják, valamint azokat, amelyek Jézus embervolta mellett tanuskodnak. **Dr. Gyulay Zoltán** egyetemi tanár, **dr. Csiki Gábor** püspöki-helynök, **dr. Szabó István** pestszentlőrinci presbiter, **Bencze Márton** és **Pethő István** lelkészek hozzászólásaival alakult ki a gyülekezet lelkében a legkeresztényibb öntudat, mely Jézusnak erre a figyelmeztetésére támaszkodik: „Példát adtam néktek, hogy amint én cselekedtem, ti is aképpen cselekedjétek“. Az volt az érzésünk, hogy az új esztendő legszebb ajándékát kaptuk azzal, hogy a konferencián részt vehettünk.

A pestszentlőrinci presbiteri konferenciáról és karácsonyfaünnepélyekről febr. számunkban írunk.

ISTENTISZTELETI SORREND AZ UNITÁRIUS MISZIÓ HÁZ TEMPLOMBAN:

Jan. 16-án d. e. 10: dr. Csiki Gábor.
Jan. 23-án d. e. 10: Bencze Márton.
Jan. 30-án d. e. 10: dr. Csiki Gábor.
Febr. 6-án d. e. 10: Bencze Márton.
Febr. 13-án d. e. 10: Huszti János.

Az Unitárius Misszió Ház részére karácsonykor urvacsorai kenyeret és bort, Palatka József és neje, bort Lőrinczy Elek és Birtalan Lajos adományoztak.

Az Unitárius Nők Bibliaköre december 23-án este karácsonyfát állított és közös vacsorát adott szünetidőre itt maradt 19 misszióházi diák részére. Ezúton is köszönetet mondunk az adományozóknak és azoknak, akik segítettek a vacsora elkészítésében.

Az Unitárius Nők Bibliaköre minden hétfőn délután 5 órakor tartja összejöveteleit dr. Csiki Gáborné lakásán, Bpest, IX., Högyes Endre-u. 3. II. em. 1. alatt, melyre szeretettel hívjuk asszonytestvéreinket. A mindenkor biblíamagyarázaton kívül értékes előadások hangzanak el, melynek keretében külön említésre méltó Szabó Gáborné Weress Jolán előadássorozata, melyből már két alkalommal kaptunk izelítőt, s a továbbiakat szeretettel várjuk.

Adományok a Misszió Ház helyreállítása. Az Unitárius Misszió Ház háborús helyreállítására dec. végéig az alábbi újabb adományok érkeztek: dr. Jakab Zoltán, Balassagyarmat 100 Ft, Baron Jenő, Csanytelek 50 Ft, dr. Nagy Elemér, Devecser 40 Ft, Peagits Jenőné, Baja 20 Ft, Balogh Zsigmond, Dunaharaszti 15 Ft, Derzsi Mihály, Alsógöd és Nemes Mihály, Bpest 10—10 Ft, Szmetena Aranka 6 Ft, Weltinné Páll Mária 5 Ft. További kegyes adományokat kér a Misszió Ház intézőbizottsága az 57.275. számú csekkszámára, vagy közvetlenül a IX., Högyes Endre-utca 3. szám alatti lelkészi hivatalba.

DUNA-TISZAKÖZI UNITÁRIUS SZÓRVÁNYEGYHÁZKÖZSÉG HIREI:

Sashalmon jan. 16-án d. u. 3 órakor a Kossuth-téri iskolában istentisztelet. Szolgál: Bencze Márton.

Rákosszentmihályon jan. 23-án a Piac-téri evangélikus templomban d. e. 9 órakor istentisztelet. Szolgál: Huszti János.

Ujpesten febr. 6-án déli 12 órakor a Szent István-téri ref. templomban istentiszteletet tartunk. Szolgál: Huszti János.

Rákospalotán febr. 13-án d. e. 11 órakor a MÁV-telepi ref. templomban istentiszteletet tartunk. Szolgál: dr. Csiki Gábor.

Urvacsorai kenyeret és bort adományoztak karácsony alkalmából **Ujpesten** Migrai Emőd, **Rákospalotán** Horváth Lajosné, **Rákosszentmihályon** Károlyi Ferenc és neje, **Rákoshelyen** Albert Jánosné.

A Duna-Tiszaközi Unitárius Szórványegyházközség részére **Szilágyi Kálmánné** bpesti hittestvérünk egy csipketerítőt adományozott.

UNITÁRIUS AKADÉMIAI ISTENTISZTELETEK

Budapest, IX., Högyes Endre-u. 3.

Unitárius Misszió Ház templomában

február 9-én-szerdán,

d. u. 6 órakor,

Utána szeretetvendégség az unitárius főiskolai hallgatók részére a gyülekezeti teremben.

Másokat is szívesen látunk.

VIDÉK.

Kocsordon a lelkészi lakás elkészült, a hivek és a lelkészi család együttes öröme. A gyülekezet tagjainak szeretetéről kísérve költözött át az új hajlékba kocsordi lelkészünk, akit családjával együtt a karácsony előtti vasárnapon a gyülekezet istentisztelet után otthonában is üdvözölt. A lelkészi lakás és mellékhelyiségei teljes elkészítéséhez még sok áldozatra van szükség, és áldozat kell a felvett adósság letörlesztéséhez is.

MEGHÍVÓ.

A Duna-Tiszaközi Unitárius Szórványegyházközség 1949. január hó 30-án (vasárna) délelőtt 11 órakor közgyűlést tart Rákospalotán, a Máv. telepi református templomban, melyre szórványegyházközségünk tagjait (Ujpest, Rákospalota, Pestujhely, Rákosszentmihály, Sashalom, Mátyásföld, Rákoshely, Rákoscaba stb.) szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1949. január hó 12.
Nemes Nagy Sándor Bencze Márton gondnok. lelkész.

Tárgysorozat: 1. Megnyitó. 2. Lelkészi jelentés. 3. 1948 évi zárszámadás. 4. 1949 évi költségvetés. 5. Indítványok, javaslatok.

UNITÁRIUS ÉLET

A lap tulajdonosa a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Barabás István.

Budapest, V., Koháry-utca 4.

Évi előfizetési díja: 12 forint.

Nyomatott Máté Ernő könyvnyomdájában, Budapest, VIII., József-u. 41. szám. — Telefon: 137—626.

CIM: